

**Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu
Częstochowskiego na lata 2026 – 2031**

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych została sporządzona Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Częstochowskiego, obejmująca lata 2026 – 2031, co wynika z prognozy długu stanowiącej integralną część wieloletniej prognozy finansowej. Prognoza została opracowana do 2031 roku, w którym zostaną spłacone ostatnie zobowiązania zaciągnięte przez Powiat Częstochowski.

Zależność wynikająca z art.242 ustawy o finansach publicznych w zakresie równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących zostaje zachowana we wszystkich latach objętych prognozą.

Relacja wynikająca z art.243 ustawy o finansach publicznych, stanowiąca dopuszczalny limit zadłużenia powiatu zostaje zachowana w latach 2026 - 2031 zarówno w stosunku do planu III kwartału 2025, jak i przewidywanego wykonania 2025 roku. Obliczona w ten sposób relacja pozwala stwierdzić, że dla Powiatu Częstochowskiego wskaźnik ten w każdym roku prognozy kształtuje się na odpowiednio bezpiecznym poziomie.

Wyliczony wskaźnik spłaty zobowiązań w poszczególnych latach przedstawia tabela dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnach 8.1 – 8.4.1.

W 2021 roku Powiat Częstochowski dokonał wyboru wariantu średniej 3-letniej dla relacji z art. 243 liczonej w latach 2022 - 2025. Natomiast od 2026 roku ustalona relacja jest liczona na podstawie średniej z siedmiu poprzednich lat. Po raz pierwszy do ustalania relacji na rok 2026, do dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o wydatki bieżące dodaje się wykonane dochody ze sprzedaży majątku wynikające z odpowiednich sprawozdań z wykonania budżetu jst.

Dane ujęte do wyliczenia wskaźnika dotyczące wykonania lat 2019 – 2024 oraz plan wg stanu na dzień 30 września 2025 roku są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych i planu budżetu za III kwartały bieżącego roku.

W zakresie planu na 2026 rok wartości ujęte w prognozie są zgodne z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok i zostały opisane w materiałach informacyjnych do tej uchwały. Natomiast w latach 2027-2031 przedstawione prognozowane wartości oparte są na wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych.

W budżecie na 2026 rok zaplanowano dochody ogółem w wysokości 239 409 462 zł natomiast wydatki ogółem w kwocie 234 996 634 zł. Zakładane plany powodują, iż budżet zamknie się nadwyżką w wysokości 4 412 828 zł. W 2026 roku wydatki bieżące w kwocie 168 180 842 zł zostaną w całości sfinansowane dochodami bieżącymi. Planowana nadwyżka operacyjna wyniesie 31 556 880 zł. Wydatki majątkowe na 2026 rok zamkną się kwotą 66 815 792 zł i zostaną pokryte dochodami majątkowymi w wysokości 39 671 740 zł oraz nadwyżką operacyjną w kwocie 27 144 052 zł.

Splata rat kapitałowych w 2026 roku od kredytów bankowych wyniesie 4 412 828 zł.

W budżecie na 2026 rok nie planuje się przychodów.

W kolejnych latach 2027 – 2031 wydatki bieżące finansowane będą w całości dochodami bieżącymi. Budżety w tych latach zamkną się nadwyżką, która przeznaczona zostanie na spłatę rat kapitałowych od kredytów bankowych.

Poszczególne wielkości ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej w latach 2026 – 2031 przedstawiają się następująco:

1) Dochody ogółem

Plan dochodów na 2026 rok wynoszący 239 409 462 zł w stosunku do III kwartału 2025 roku rośnie o kwotę 28 386 484,80 zł, co wynika głównie ze wzrostu w udziale w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych przyjętych do budżetu zgodnie z kalkulacją Ministerstwa Finansów i Gospodarki.

W latach 2027-2031 skalkulowano umiarkowany wzrost planu dochodów bieżących na poziomie 1,5%. Dotyczy to wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące oraz pozostałych dochodów własnych. Dochody bieżące zaplanowano z dużą ostrożnością i trudnym do oszacowania poziomem możliwych do pozyskania dochodów własnych powiatu.

Dochody majątkowe w roku 2026 wynoszą 39 671 740 zł, w pozostałych latach objętych prognozą maleją z uwagi na kończące się projekty unijne, głównie dotyczące budowy centrów przesiadkowych w Dąbrowie Zielonej, Koniecpolu, Przyrowie i Poczesnej oraz kończące się zadania drogowe dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (kolejny nabór wniosków o dofinansowanie zadań drogowych z Funduszu planowany jest na drugie półrocze 2026 roku).

W latach 2027 – 2031 wysokość dochodów majątkowych zaplanowano na niezmiennym poziomie wynoszącym ok. 20 mln zł w sposób ostrożny z zachowaniem zasad realności.

W latach objętych prognozą nie planuje się także dochodów z tytułu sprzedaży majątku.

2) Wydatki ogółem

W latach objętych prognozą założono wzrost wydatków bieżących w granicy 2,0% – 2,9% zgodnie ze wskaźnikiem inflacji. Plan wydatków bieżących w poszczególnych latach zabezpieczy funkcjonowanie jednostek powiatowych oraz potrzeby związane z działalnością powiatu.

Wydatki majątkowe w latach 2026 – 2029 zostały skalkulowane w oparciu o kontynuowane i planowane przedsięwzięcia inwestycyjne. Natomiast od 2030 roku przyjęto stały poziom wydatków

majątkowych w wysokości 44 mln zł rocznie głównie na planowane do realizacji jednoroczne inwestycje.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – zaplanowane są w 2026 roku w kwocie 98 976 517 zł, w kolejnych latach prognozy planuje się wzrost tej grupy wydatków o wskaźnik inflacji.

Wydatki bieżące na obsługę długu - w roku 2026 wynoszą 2 100 000 zł i w kolejnych latach prognozy mają tendencję spadkową w związku ze stopniową spłatą zadłużenia i niezaplanowaniem kredytu długoterminowego w nowym roku budżetowym. Wydatki na obsługę długu skalkulowano biorąc pod uwagę wysokość kredytów oraz aktualnych stóp procentowych.

W zestawieniu wydatków na obsługę długu nie występują odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

3) **Wynik budżetu** – w latach 2026 – 2031 planowana jest nadwyżka budżetu, która przeznaczona zostanie na spłatę zaciągniętych kredytów bankowych.

4) **Przychody** – w latach 2026 – 2031 nie planuje się przychodów.

5) **Rozchody** – w 2026 roku zaplanowano w kwocie 4 412 828 zł na spłatę rat od kredytów bankowych zaciągniętych w latach poprzednich, w tym kwota 100 000 zł dotyczy spłaty rat od kredytu planowanego do zaciągnięcia w 2025 roku. Kwoty rozchodów w poszczególnych latach przedstawia tabela dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnach 5– 5.1.

W spłatach rat kapitałowych kredytów bankowych nie występują wyłączenia z limitu spłat zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

6) **Kwota długu** – w poszczególnych latach jest pochodną kwoty zaciągniętych w latach ubiegłych zobowiązań z tytułu kredytów bankowych, wykazywana na koniec każdego roku prognozy i ujęta w poz. 6 Wieloletniej Prognozy Finansowej. Kwota długu w przyszłych latach ulegać będzie zmniejszeniu w związku z niezaciąganiem od 2026 roku nowych tytułów dłużnych. Całkowita spłata zobowiązań ma nastąpić w 2031 roku.

7) **Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.**

W 2026 roku i następnych latach prognozy powiat częstochowski planuje nadwyżkę operacyjną, czyli dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi.

8) **Dochody bieżące na programy finansowane z udziałem środków europejskich** – wyniosą w 2026 roku 4 411 272 zł (w tym budżet środków europejskich to kwota 3 491 275 zł) i są zgodne z danymi wynikającymi z projektu budżetu. Na poziom tej grupy dochodów mają wpływ realizowane projekty w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na prace scaleniowe oraz projekty w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego dotyczące m.in. budowy centrów

przesiadkowych w Dąbrowie Zielonej, Koniecpolu, Przyrowie i Poczesnej oraz wspierające jakość kształcenia w szkołach powiatu częstochowskiego. Od roku 2030 nie planuje się dochodów z udziałem środków europejskich.

9) Dochody majątkowe na programy finansowane z udziałem środków europejskich – dochody te zgodnie z projektem budżetu na 2026 rok wyniosą 21 766 302 zł (w tym budżet środków europejskich to kwota 21 302 970 zł). Planowane dochody zostały przyznane przez Wojewodę Śląskiego na realizację zadań scaleniowych gruntów na terenie dwóch gmin powiatu częstochowskiego zgodnie z harmonogramem prac do końca 2029 roku. Ponadto w ramach Funduszy Europejskich 2021 -2027 realizowany jest projekt unijny dotyczący budowy centrów przesiadkowych w Dąbrowie Zielonej, Koniecpolu, Przyrowie i Poczesnej (finansowanie zewnętrzne w 2026 roku wynosi 20 729 302 zł). Od roku 2030 nie planuje się dochodów z udziałem środków europejskich.

Kwoty zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej wynikają z umów o przyznaniu dotacji na prace scaleniowe oraz na budowę centrów przesiadkowych zawartych pomiędzy Powiatem Częstochowskim a Samorządem Województwa Śląskiego.

10) Wydatki bieżące na projekty realizowane z udziałem środków europejskich – wyniosą w 2026 roku 4 574 808 zł i są to wydatki na prace scaleniowe, budowę centrów przesiadkowych w czterech gminach powiatu, poprawę stanu cyberbezpieczeństwa starostwa i jego jednostek podległych oraz programów realizowanych w szkołach powiatu i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie. Powiat Częstochowski na 2026 rok zabezpieczył środki własne stanowiące wkład finansowy do projektów wynoszący 163 536 zł. Od roku 2030 nie planuje się wydatków z udziałem środków europejskich.

11) Wydatki majątkowe na projekty realizowane z udziałem środków europejskich - w 2026 roku kształtują się na poziomie 23 071 052 zł, w ramach których zaplanowano inwestycje dofinansowane środkami zewnętrznymi dotyczącymi prac scaleniowych gruntów na terenie dwóch gmin powiatu (1 037 000 zł) oraz budowy centrów przesiadkowych (21 534 052 zł). Ponadto na zadanie dotyczące termomodernizacji budynku starostwa powiatowego zabezpieczono wkład własny powiatu w kwocie 500 000 zł, na które planowane jest w 2026 roku ponowne złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach działania 2.2 Efektywność energetyczna, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, Fundusze Europejskie dla Śląskiego. W latach 2027 – 2029 planowana jest kontynuacja projektów unijnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej dotycząca realizacji prac scaleniowych. Od roku 2030 nie planuje się wydatków z udziałem środków europejskich.

12) Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy (dotyczące przedsięwzięć) – zgodne są z kwotami ujętymi w załączniku nr 2 dotyczącym wykazu przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Planowana kwota na 2026 rok wynosi 60 201 550 zł, z czego 6 284 808 zł to wydatki bieżące, natomiast wydatki majątkowe stanowią kwotę 53 916 742 zł i dotyczy ona m.in. projektów unijnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, Funduszy

Europejskich na Rozwój Cyfrowy, Funduszy Europejskich dla Śląskiego, Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego. Ponadto w ramach przedsięwzięć wieloletnich planuje się realizację zadań inwestycyjnych dofinansowanych z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Województwa Śląskiego, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz dotacji planowanych do pozyskania z budżetów gmin powiatu częstochowskiego. W latach 2027 - 2029 planuje się kontynuację zadań dotyczących prac scaleniowych oraz zadań inwestycyjnych na drogach powiatowych.

- 13) Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych** - spląty rat w latach 2026 - 2031 wynikają z zobowiązań już zaciągniętych.